

BISERICA și ȘCOLA.

Foie bisericească, școlastică, literară și economică.

Eșe odată în săptămână: DUMINECA.

Prețului abonamentului:	Prețului inserțiunilor:	Correspondințele să se adreseze la Redacțiunea dela
Pentru Austro-Ungaria pe an . . . 5 fl.—cr.	Pentru publicațiunile de trei ori ce conțin cam 150 cuvinte 3 fl., pana la 200 cuvinte 4 fl. și mai sus 5 fl. v. a.	„BISERICA și ȘCOLA“
„ „ „ „ jum. an 2 „ 50 „		Îar banii de prenumerațiune la
Pentru România și străinătate pe an 7 „ — „		— „Tipografia diecesană în Arad.” —
„ „ „ „ j. a. 3 „ 50 „		

Cuvântu archiepiscopal

Din incidentele norocoșei naștere a unei princese în familia domnitoare, În. Prea Sântitul D. Archiepiscopu și metropolitu Miron a adresat următoriu *cuvântu archiepiscopal* către cleru și credinciosu popor archidiecesan:

Astăzi resună până și prin celea mai îndepărtate unghiuri ale monarhiei austro-ungare scirea îmbucurătoare: că Alteța Sa cesaro-regia, archiducesa **Stefania**, socia Alteței Sale cesaro-regie, a principelui de coronă **Rudolf**, astăzi în 21. August (2. Septembrie nou) la 7 ore 15 minute ale dimineței, în castelul imperial din Laxenburg, născu norocosu o princesă, și că atât serenissima mamă cât și înteiunăscuta Alteței Sale se află după împregiurări într'o stare a sănătății deplinu mulțamitoare.

Acastă scire îmbucurătoare o vestescu și eu onorabilulu cleru și credinciosulu popor archidiecesan, fiind convinsu: că acestu evenimentu în sinulu familiei preanalte domnitoare, va produce bucurie mare în inimile tuturor supusilor fideli ai Majestății Sale cesaro-regie, ai preagrațiosulu împerațu și rege alu nostru, iar mai alesu în inimile clerulu și ale poporulu ortodocsu de sub archiepatoria mea, care după darul lui Dumnezeu și după virtuțile sale creștinesci și cetățenesci toate speranțele pentru unu viitoriu mai fericite le pune mai alesu în grația preanaltei case domnitoare, întocma precum după Dumnezeu tot aceleiași preanalte case are de a mulțami în prima linie totă prosperarea sa din trecut și totă partea cea bună ce o avem în pozițiunea noastră de astăzi ca fi ai bisericii și ca cetățeni ai statulu.

Vețându-ne astfel împlinite rugăciunile către atotputernicul Dumnezeu, la cari vi se va fi datu unu indemn specialu și prin cuvântulu

meu archiepiscopal, ce vi l'amu adresatu la 7. Iuliu a. c. sub Nr. 2481. Pres. — acum noi toti, ca creștini buni rădemați întru toate pe prevedința dumnezească, avem să ne redicamu inimile către același atotputernicu și preinduratu Dumnezeu, aducându-i mulțamiri pentru ascultare și împlinirea rugăciunei noastre, de aceea în speranța sigură, că onorabilulu cleru și credinciosulu popor archidiecesan, condusu și altcum de simțurile sale cele bune, va urma întocma cuvântulu meu archiepiscopal, prin acesta ordinez: ca din incidentulu nascerei celei mai tinere princese cesaro-regie, în Dumineca viitoare, adică la 28. August (9. Septembrie nou), în toate bisericile din archidiecesă, sub sânta liturgie și anume după rugăciunea amvonulu să se cetască din genunchi rugăciunea de mulțamire cuprinsă în liturgieriu, aplicându-se la aceea înaintea cuvintelor „*Biserica ta cea sântă*“ incisulu acesta: „*Întregă monarchia noastră austro-ungară*“, apoi să se cânte în choruri Docsologia cea mare, și în fine Tropariulu: „*Mântuesce Dómne poporul tu*.“

Oficiile protopresviterale sunt însărcinate a grăbi cu trimiterea acestui cuvântu archiepiscopal la singuraticile oficii parochiale din tracturile lor, dela cari așteptu se pregătescă pre popor la acestu act de mulțamire, și preste tot să se îngrigescă ca însuși acestu act să se petrecă cu totă posibila solenitate.

Sibiu, 21. August vechiu, 1883.

Miron Romanul, *m. p.*
archiepiscopu și metropolitu.

NB. În asemenea întelesu a emisu și Prea Sântia Sa D. Episcopu *Ioan Meșianu*, unu cerculariu către toate oficiile protopresviterale și parochiale din diecesa Aradulu.

Înbălsamarea antică.

Din cele mai departate timpuri, omul s'a atașat de binefacătorii săi amicii lui atata, că în elu s'a născut dorul de a născoci un mijloc prin care să potă păstra și după mörte corpul acelei ființi iubite sau prețuite, ca astfel ori când ar voi a-lu vedea să-și potă satisface acéstă plăcere. Și fiindcă corpul omenesc nu s'a putut vre-odată conserva după mörte, în întregime, fără a-se descompune, de aici încercări și apoi aflarea mijlocului, de a putea fi conservat, prin înbălsamare. Mai există și alte păreri în privința înbălsămării morților, bună-öră: că înbălsamarea își are motivul său în frica naturală ce au toți ömenii de descompunere, și aceea părere, ca să se conserve corpul mortului pentru primirea sufletului, (după întörcerea din călëtoria ce are sufletul a o face trecëndu în corpuri de animale, etc). Ori cum ar fi de multe și variate opiniunile, un lucru este generalmente cunoscut, că înbălsamarea a fost cunoscută Egiptenilor și pöte că ea a format și obiectul a parte a unor credințe religioase. Dar nu numai Egiptenilor li fu cunoscută, ci și altor popöre, între care și Evreilor, căci sânta Scripturä la Facere cap. 50. vers. 2. vorbește despre ea în modul următoriu: „Iosifü apoi ordonă serviloru sêi, mediciloru, ca să înbălsameze pe Israelü.“ Și trecëndu 40 de zile, că atata tinëu zilele înbălsămării, Egiptenii îl plâneră 70 de zile.. Și la versetulu 26 cetimü: „Și Iosifü muri fiind de 110 ani și îl înbălsamă și îl puseră în secriu în Egiptü.“

Din aceste se vede, că Israilitenii în Egiptü au împrumutat dela Egipteni moravul de a înbălsama, moravü care nu l'au mai pusü în practică nici în pustiü și nici reintorși în pământul promisiunei, nevëdëndu-se unde-va în sânta Scripturä amintire despre elü.

N'au înbălsamatü numai Egiptenii și Iudeii, ci încă și Grecii, Romanii și alte națiuni, cunoscedü arta înbălsămării.

Dintre autorii vechi Herodotü și Diodorü Siciliotulü au transmisü posteritätei modulü cum, în vechime, se făceau înbălsămările. După relațiunile lorü înbălsămările erau de trei feliiuri.

La întâiulü feliu de înbălsamare vechii medici se serviau de un instrumentü de ferü, întorsü, pentru a scöte crierii prin borteles nasului, apoi în craniulü desertü introduceau aromate. Mai avëu o petró etiopiană, förte ascuțită, cu care făcëu o deschidetură în partea stângă a spatelorü, pe unde scotëu töte măruntaile, după acea spălau corpul cu vinü de palmierü și îl adapaü cu parfumu förte finü pulverisatü. Cavitatea abdominală o implëu de miră curată, de

cuiöre și alte substanțe mirositöre, afară de tamie, și apoi se cosea apertura dela spate. După ce se termina acéstă grea operatiune internă, urma sararea cadavrului timpü de 70 zile în unü alcali mineralü, apoi îl învălea cu fașe țesute, muiate în gumă, și îl trimiteu rudelorü, cari îl închidea în o raclă ce se punea în picioare lângă parete în sala sepulcrală. Acéstă metodă de înbălsamare fiind förte scumpă nu se făcea de cât ömenilorü bogăți. (Costa 5,560 franci.)

A döua sistemă de înbălsamare consista în a injecta untü de lemnü de inipere, care se introducea în pântice pe rectumü, apoi 70 de zile cadavrul se punea în o salamură de alcali mineralü. În a 70 zi se scotea untulü de lemnü, dar odată cu elü eșiau și măruntaiele, carnea înse era arsă de alcali, iară din cadavru nu rămânea de cât pelea și ösele. Astă sistemă costa mai puținü de cât cea precedentă.

În fine a treia metoda stătea de a clăti corpul pe din läuntru cu sucü de rave (unü felü de păstarnacü) și apă sarată și de a-lu sara apoi în unü alcali 70 de zile.

Mumiile erau învălite cu niște bandetele de inü förte finü pe unde atingëu pelea; capulü, brațele, mânilé, picioarele și degetele se învălëu deosebitü.

Cadavrele bărbațilorü erau cu brațele întinse pe lângă cöste, sau cu mâna stângă culcată pe umerulü dreptü; pe când cadavrele femeesci avëu mânilé încrucișate pe abdomenü. Ochii mumiilorü erau de smaltü, iară unghiile mânilorü și a-le picioarelorü dorate. Fașele pe din afară erau dese-ori acoperite de ieroglife, arätändu numele, starea și faptele mortului. Racla se făcea de lemnü de sicomoru, pe carea aristocrații o închidëu în unü sarcofagü de granitü sau de basaltü.

Trecëndu dela arătarea sistemelorü de înbălsamare la cea ce narëzä sânta Scripturä despre Iacovü și Iosifü (Fac. 50, 3—26), repetü, că acésta nu era o deprindere proprie Evreilorü, căci ei precum se vede la Cronică, 16, 14; la Iön 19, 40 și Iosifü Flaviü Antiq. 17, 8 Evreii nu înbălsamaü corpurile celorü mai însemnați, ci le ungëu cu oleü scumpü și cu mirezme. Iară dacă Iacovü și Iosifü au fostü înbălsamați, apoi trebuie a crede că Iudeii o au făcutü acésta din causă, că, erau în pământü streinü și altfelü n'ar fi pututü transporta corpurile lui Iacovü și Iosifü în țera promisă.

Cuvântare ocațională,

ținută la 6/18. Augustă a. c. de presbiterul Iosif I. Ardeleanu din Kétegyháza pentru ridicarea seminariului diecesan în Arad.

„Precum în toate prisosiți cu credința, cu cuvântul, cu cunoștința și cu totu zelul, și cu iubirea voastră către noi, așa să prisosiți și în această binefacere. Nu vorbescu ca cum așa ordina, ei vreau prin zelul altora a încerca sinceritatea iubirii voștre.“ (II. Cor. VIII. 7. 8.)

Timpu în carele trăim astăzi Iub. mei Asc! este timpul progresului, sau cu alte cuvinte: timpul luminei. Popore cari își iubesc viața și esistența lor, și pre lângă aceste își dorescu bună stare și fericire permanentă în viitoriu — se silescu din respoteri și pe întrecute la ținta supremă: de-a se lumina și cultiva cât mai multu, în totu chipulu, prin toate forțele și pe toate terenule vieții publice și sociale. Ca albinele serguintioșe suntu ele în această privință. Adună ce e bunu, alergă, ostenescu și jertfescu pentru toate celea, despre cari presupunu, că le potu servi spre înaintare și luminare. În timpul de acuma singură chiar și avariția încă și-a întorsu privirea către lumina charității: către dărnicie și binefacere. Unulu jertfescu pentru sciință, altulu pentru meserie, alu treilea pentru economie și așa mai de parte fie carele emulându la locul sêu și pentru scopulu către care îl conduce pofta și spre care e chemat și provocat.

Frumose și minunate sunt în adevêr aceste dărnicii, o! dar ce potu fi ele Iub. mei fii sufletesci! față de acea dărnicie, pentru care așa trebuie se curgă feniculu sêraculu, ca aurulu bogatulu; dîcî — față de acea dărnicie — pre lângă care încetă sgârcenia și în locul ei se ivesce în internulu omulu îndemnul mai înaltu, carele îi demândă se-și înjumătătescă — dacă se poftesce — macar și averea, în togma precum a făcutu veduva și Zacheulu din S. Evangelie. Și care este ôre acea dărnicie? Acea Iub. Asc! este dărnicia care se aduce pentru institutele de cultură morală religiôsă, de unde isbucnescu din timp în timp isvôrele de lumină pentru popor spre lumina lui și spre rădicarea reputațiunei sântei maicei nôstre Biserici.

Isvôrele de lumină pentru popornlu nostru în prima liniă sunt preoții — preoții cu crucea în frunte! Ei sunt acea, căroro li-au datu Mântuitorulu porunca acêsta: „Mergându învățați toate neamurile, . . . să păzescă toate câte am poruncit vouă.“¹⁾ Din gura lor se aude vestindu-se în XIX secolu învêțatura cea mântuitoare remasă de Mântuitorulu lumei. Ei sunt aceia, cari — față de retăcirile anticrestineșei din timpul de acuma — întărescu pre credincoșii în credința cea adevêrată a lui Dumneđu. Ei sunt. cari depe amvonu: „smulge, strică, resfiră, intramă și implântă!“²⁾ După împrejurările și trebuințele locali a lecredincoșilor. Ei sunt „stâlpi Bisericii, conducători pământulu, concețățeni ângerilor, consângenii patriachilor, fii profetilor, următorii Apostolilor.“ Ei sunt aceia, cari se adresază către părinți, dîcându-le: „Lăsați pruncii se vină la noi că a unora ca acestora este împêrăția cerurilor.“³⁾ Ei sunt aceia,

cari păzescu de turma lor cuvântătoare și o apêră de toate amenințările; cu unu cuvântu, nu este relațiune în viața omenescă, nu este întemplantare în familie, la care să nu concurgă ei. Mulți din o singură vorbă a preotulu ce li-au petrunsu la inimă se coregă și se îndrêptă. Din cele multe și nenumerate esemple voi aduce înaintea unulu. Împêratulu Teodosie cu ocasiunea unei rescôle a măcelat 7000 de ômeni. Venindu acêsta la cunoștința S. Ambrosie, acesta s'au indignat fôrte și a croitu pentru împêratulu pedepsă de-a nu mai pôte intra în Biserica până ce față de macelulu comis nu se va arêta bânuitu, adecă îndreptat. Împêratulu eră uimit de întrepunerea energiosă și pedepsă aspră ce i-au fostu croitu S. Ambrosie, reflectându — în forma de a se scusa — la greșele lui Davidu. Atunci S. Ambrosie i-au respuns: „Dacă l'au urmăritu pre Davidu în greșele, acuma urmăreșce-lu dar și în îndreptare,“ care cuvinte întru atâta l'au petrunsu pre împêratulu, în cât au capitulat și s'au retrasu ducându în viitoriu o viață de totu esemplară față de scandalulu comis.

Vedeți Iubiților! că ori și care popor, fără de acești apărători puternici ar fi perdatu, și s'ar stînge din lume, precum se stînge lumina de o suflare de vântu cât de mică.

Nespusă mare a fost iubirea lui Dumneđu în 2000 de ani față de poporul lui Israilu. Dintre toate poporele lumei, pre acestu popor și l'au alesu lui și în cât cu atotputernicia lui l'au apărat și cu toate bunătățile lumei l'au agrămădit. Ca să-și arete iubirea față de acestu popor pre sine sau asemenat grădinariulu; iar pre popor viței de viie, eschiamându întru sine: „Și acum, locuitorilor Ierusalimulu și bărbaților lui Iuda! Judecați, rogu-vă . . . între mine și via mea: ce puteam să mai facu pentru via mea, și ce nu i-am făcutu?“¹⁾ Ôare mulțimitoriu a fost acestu popor pentru iubirea lui Dumneđu față de elu? Ba — nici de cât! Despre acêsta așa grăeșce profetulu: *Audiți cerurilor; și ascultă, pământule! căci Iehova vorbeșce, dîcându: Fii am hrănit și am crescutu, dară ei necredincoși mi-au fost. Boulu cunosce pre stêpânulu sêu, și asinulu eslele Domnulu sêu, iar Israelu nu m'au cunoscutu, poporul meu nu ia aminte la mine.“²⁾*

Uitarea poporulu Israelu de Dumneđu celu adevêratu, apoi a și avutu amare fructe; pentru-că Dumneđu l'au și cercetat cu ce l'au amerințat, despre ce așa grăeșce profetulu: „Și acum ia vi spună ce voi face viș mele: lua-voiu gardulu ei, și se va pășuna; surpa-voiu zidulu ei, și va fi călcată; și o voiu pustii, și va fi netăiată și nesepată, ca să resară în ea scai și spini; și voiu ordina nuorilor să nu reverse plôidă preste ea.“³⁾ Da! s'au împlinit amerințarea lui Iehova; căci Ierusalimulu la asaltulu Romanilor sau risipitu în cât nau rămasu pētră pe pētră; ba și totu ținutul lui sa devastat și sau prefăcut în deșert și pustiu.

Da! asta este sôrtea acelu popor, carele nu are conducători buni, ori dacă re — nu ascultă de sfaturile lor. În meritul acesta istoria ne arêta destule esemple funeste. Celu ce nu crede în acêsta, caute în juru de sine numai, și se va convinge, că în comunele unde conducătorii, adecă preoții — lumi-

1) Mat. c. XXVIII.

2) Ier. mia c. I. v. 10.

3) Marcu c. X. v. 14.

1) Isaiă c. V v. 3. 4.

2) ib. c. I. v. 2-4.

3) ib. c. V v. 5. 6.

nătorii poporului stau la culmea chemării lor: acolo poporul e mai în bună stare, e mai fericit și mai moral: — până când acolo, unde lipsesc aceștia, sau aceștia nu stau la culmea misiunii lor — și poporul e mai nefericit și mai demoralizat. Ori, celui ce nu crede în acesta, caute la popoarele conlocuitoare, și va vedea, și se va convinge: că aceste popoare cultura lor — prin care nu sunt nouă superioare în tota privința — o pot multumi numai și numai nenumeratelor institute mai înalte de învățământ, pre cari le-au întemeiat parte prin contribuiri benevole dela o altă; parte, prin râvna singuraticilor credincioși, și dintru cari iesu luminători în destulire.

Ca se retacă celea multe, ună atare institut *) mai înalt de învățământ ați potut vedea și însive Iubiților! în țermurea Muresului la Arad, rădicat pe locul unde au fost Biserica noastră catedrala — după cum aușisem din marinimositatea unei femei econome din Vinga. **)

Din scrisoarea de totu binele voitoriului și preabunului nostru Archi-păstoriu, ce vi-am cetit mai nainte, vați potut convinge, că dorința Prea Sântiei Sale încă se mânginește pre lângă înființarea unui atare institut de cultură în Arad așa numit seminariu, în care să se instrueze, să se înquantizeze, să se provadă cu mâncare și celea trebuincioase tineri sermani orfanți din sinul poporului nostru și dintre carele cu timpul se iasă totu atâta Apostoli-luminători pentru deșteptarea și luminarea măriiului nostru neam românesc și pentru conducerea lui la bine, adecă la fericire atât pre acesta lume, cât și pre ceea laltă.

Iată dar Iubiților! că întreprinderea acesta a energicului nostru Archi-păstoriu — este pentru binele nostru, a tuturor! Totu omul cu simțire bună și minte întregă își poate face acuma calculul în viitoriu, că ce folos mare și neprețuit are se aducă acel institut pentru poporul nostru. Întreprinderea acesta însă ne împune și noue o datorință nobilă creștină, ca să sârim cu toți întru ajutoriu dăruind din averea, agonisela, veniturile și câștigurile noastre fiecare cât putem mai mult; pentru că dând spre asemenea scopu măreț și sălutar, — nouă ne dăm!

„Nu vorbesăți ca cum ași ordina, ci vrău prin zelul altora — provocându-ve cu Apostolul a încerca sinceritatea iubirei voste.“

„Prin zelul altora“ dice Apostolul, de unde se vede, că încă la începutul creștinătății, au fost animați credincioși pentru contribuiri pe sâma Bisericilor. Pavel făcendă amintire despre acesta, totu odată îndemnă pre corintenți la susținerea Bisericilor, că astfel se-și arete iubirea lor față de Dumnezeu. Lucru firesc! căci precum e morala întro comună biserică, așa e Biserica și școla. Unde credincioși portă grije și jertfesc pentru unele ca aceste, acolo este zel, râvnă evlavie și iubire către Dumnezeu; și din contră unde acelea se surpă — acolo nu e morală, acolo nu e iubire de Dumnezeu și pre credincioși nu trebuie să-i căutam în prejma altariului: ci pe bancele murdare a bețivilor; în noroiul peccatorilor și localele criminalilor.

Acolo este daru dela Dumnezeu, unde credincioși așa grăesc întru sine: „se facem bine Sionului;“

pentru-că „Dumnezeu iubește pre dătorul voștru“ și „puternic este Dumnezeu să prisosască totu charul spre voi.“¹⁾ Faceți precum au făcut Iona, care și-au propus se rădice casa lui Dumnezeu. Pe timpul profetului Neemia și celui mai serac au dăruit 3 sicli — ce în timpul de aci ar valora 1 fl 20 cr. pentru Biserica. Astfel trebuie să ne însuflețim și noi Iubiților! pentru Biserica și tôte interesele ei; pentru-că poporul român nu se bucură nici de sprințul celui mai mic al altora spre efectuarea scopului său de cultură: ci elu singur — sermanul — e avisat a jertfi, și a se ajutara. Și celea ce le are, le are numai din râvna credincioșilor; pentru-că dela început, fie care creștin adevărat, în timpuri de recolte bune, și-au ținut de datorință sântă în viață, a dăru pe sâma Bisericilor, în cât pot dice, că nu este unica pără cladită în Bisericile și școlele noastre fără râvnă, marinimositatea și dărnicia credincioșilor nostri! Spuneți-mi un timp, când credincioșii noștri ar fi denegat denariul sau sucursul lor dela rădicarea Bisericilor, școlilor și a altora ca aceste?! Eu nu cunosc. Ba, faptele trecutului ne dovedesc, că antecesorii noștri, și în timpuri de nevoie încă și-au frânt pânea și o-au depus pe altariul celui ce ne ține. O, dar nu numai în trecut, ci și astăzi se află marinimoși, cari mișcați de cauzele sântei noastre biserici, dăruesc pe sâma aceleia. Atare dăruitor, după cum aușirăți mai nainte este și Escelenția Sa Dâma ved. Sina din Viena, carea pentru amintitul seminariu înființandă au dăruit unu intravilan în apropierea Bisericii noastre catedrale. Ce cugetați — cucernica Dâmnă, a cărei bunuri estinse și prea frumoșe cutreeră ținuturile noastre și pre cari însine le cunoscăți, — ea, care cu binele ei celui mare nu e avisată a vena aplausele lumii: — avut-au ore altu interes, când a dăruit acel intravilan, afară de interesul celui portă pentru rădicarea reputației Bisericii noastre? Ba; căci ea nu are lipsă de nimic.

Iată Iubiților! vam arătat exemple de imitat, din trecut și prezent; vați potut convinge însive din credincioșii altor confesiuni, în ce chip contribuiesc ei pentru susținerea institutelor de cultură, — ve întrebă acuma: fi-va ore macar și unu între voi, care cu privire la înființarea seminarului diecesan, nu va asculta de glasul părintesc al preabunului nostru Archi-păstoriu, și nu va grăi întru sine: „nu; nici eu nu voi rămânea înapoi?“ Îmi place a crede, că nu va fi nici unu, care să nu-și țină de fală a dăru pentru scopul spus; deore-ce numai cu ajutoriul unor asemenea institute de cultură mai potem susține lupta de esistență cu popoarele conlocuitoare; numai așa și iarăși așa potem desvolta grăunță de mustariu în arbore gigantic, carele cu umbra lui se na recorască; iar cu ramurile sale să ne acopere de tempeștile timpurilor.

Ve îndemnă dară cu Apostolul: „prisosiți în binefacere!“ Eu încă ve premergă cu exemplu urmăriți-mă! Speru în Dumnezeu și în râvna voastră pentru luminarea neamului nostru, că încependă dela veduva sermană până la celui mai avut, fiecare pe întrecute și în cât se poate mai mult va dăru pentru numitul seminariu, care va costa multe mi. Marinimosesele dăruiri ale voste pot fi în bani, ori în roduri de câmp și le veți

*) Liceul.

**) Liceul s'a înființat din banii statului. Red.

1) II. Cor c. IX. v. 7. 8.

întinde la onorații învățătorii colectanți denumiți spre acestu scopu din partea Preasfântiei Sale Domnului Episcopu diecesană, cari începând de mâne voru umbra pe la casele vóstre. — Speru în Dumneșeu, că imi veți câștiga mie slugii Domnului aceea bucurie, carea aș simțitu profetulu, când prosternându-se la pământu — au șisu: „*voi sunteți cei aleși în cari aflu totă plăcerea mea!*”²⁾ Speru în Dumneșeu, că elu ve va binecuvanta, și ve va resplăti ce ați datu însutitu și înmîitu. AMIN.

Adunarea generală

a reuniunii învățătorilor români gr. or. din diecesa Caransebeșului și-a ținutu a XIII. adunare generală a sa în Caransebeșu, Duminică și Lună în 31. Iuliu și 1. c. l. stilu vechiu.

Sâmbătă sera comitetulu reuniunii a ținutu o ședință în cancelaria senatulu școlariu diecesană și a resolută cestiunea disertatiunilor, cari anulă acesta se agrămădiseră, ca nici când altă dată. Se însinuseră 15 de tóte. Din acestea s'au pusă la ordinea șilei pentru prelegere în adunare numai trei din cauza scurtimei timpului.

Duminecă dimineța mai mulți dintre învățătorii aș participatú la servitulu divinú de dimineța în sânta biserică catedrală.

La 8^{1/2} ore a. m. saș adunatú toți membrii într'o conferință premergătoare și aș alesú o comisiune de cinci membrii, carea aș invitatú pre Ilustritatea Sa D. Episcopu la adunare.

La 10 ore s'a începutú sânta liturgie, care a duratú până la 12 ore celebrată de trei preoți. S'au făcutú rugaciuni pentru învățătorii adunați ai reuniunii. A asistatú la sânta liturgie Părintele Episcopu diecesană și părintele protoscelu Pușcariu dela Sibiu. Cântările liturgice le-aș executatú învățătorii. Vocile lorú erau pioșe, și cântarea înălțată de sântiméntulu religiosú; înse se putea cunoșce, că era improvisată. Cântau, cum poteau. Dcă toți învățătorii arú sci musica instrumentală, cât de minunate ar fi chorurile lorú! Dar la așa ceva asilă se va poté ajunge. Până musica instrumentală nu va fi primită și nu i-se va face locú în sânta noastră biserică nici chorurile nóstre nu vorú poté trăi.

Adunarea generală s'a deschisú la 12^{1/2} ore la améđi în sala comunității de avere, prin vice-președintele reuniunii.

Ilustritatea Sa D. Episcopu diecesană Ioan Popasú a ținutu o cuvântare plină de învățătură și de bunú svatú asupra chiamării învățătoresci și a lipselorú poporulu, salutândú adunarea.

A mai salutatú adunarea și d. referinte alú senatulu școlariu diecesană Ionașu, apoi a urmatú raportulu comitetulu reuniunii cetitú de notariulu Ioan Marcu.

Cassariulu Aureliu Draganú a cetitú raportulu seú. Avere reuniunii a trecutú preste 8000 fl. înse restanțele la membri se urcă până cătră 4000 fl.

Se pare a nu fi fost prea scrupulosă administrațiunea cassei nici sub decursulu anulú 188^{2/3}. Reulu este înse încă din anii până la 1882, când presiulu lăsase în grija cassariulu tóte; cassă, comptabilitate și chiarú și corespondințele cu membrii, privitoare la afacerile de finanțe. Să sperămú înse, că de aci înainte va poté fi și va și fi altmîntre, mai bine.

²⁾ Ps. D. c. XVI. v. 3.

Raportulu bibliotecariulu s'a transpusú necețitú la comisiune din cauza tómpulu înaintatú. Apoi s'a alesú patru comisiuni pentru esaminarea rapórtelorú dupre care s'a încheatú ședința primă, anunțându-se cea următoare pre Lună dimineța la 8 ore.

Duminecă după améđi aș lucratú comisiunile, adecă cei 20 de înși din cele 4 comisiuni, cealaltú și-aș petrecutú timpulu, care cum aș potutú.

Mai nainte se petrecea Duminecă după améđi cu banchetulu, iară sera cu balulu. De astă dată nu fură de acestea.

Dumineca după améđi înse ar fi fórte potrivită pentru referadele speciali a-le despărțămintelorú, care parte fórte însemnată a adunărilorú de până acuma a fost neglesă. Și anulă acesta avea numai despărțăméntulu Bocșei a refera despre trei importante cestiuni: „Despre catechizațiune,” „despre salariile și starea materiala a învățătorilorú” și „despre pedepse în școlă.”

Lună dupre 8 ore dimineța s'a deschisú a II-a ședință și s'au prelesú disertațiunile despre „Pedepse în școlă” de Pruneșu, „Disciplină” de Baliga, și „Reflesioni asupra scăderilorú în învățăméntu, esperiate cu ocasiunea ținereiú esamenelorú” de d. Ioanú Marcu.

Pruneșu recomandă pedepsa corporală spre a-se aplica în școlă, când învățătorulu nu mai dispune de alte mijloce corective în arsenalulu seú pedagogicú.

Să nu ve prindă înse mirarea, că învățătorii sunt pentru bătea în școlă; căci societatea dela familiă începândú prea rarú cultivă sântulu ordinei, alú sfielei, ascultarea, deprinderea cu lucrulu etc. și copiii crescú desmățați, încăpăținați, adese obraznici etc. Iară învățătorii, cum sunt pre la noi mai totú în lipsă pentru disordinea solvireiú salarielorú, nu aș prea multă răbdare spre a umbra atăta pre lângă astfel de copii și credú a face destulu pentru creștere, aplicândú reușențilorú câteva vergi peste partea din deretru.

Nime nu crede că bătea s'ar putea localiza de o camdată în casele familiei și cu timpulu arú poté disparé cu totulu dimpreună cu temnițele și cu legile penale. Eú unulu așa am cređutú, că mai bine este, ca tatálu și mama să fiă, unde este necesitate, singuri temniceriiú filorú lorú, de câtú statulu să fiă temnicerulu părințilorú de familiă. E, dar este o idee nouă, și fiindú idea nouă, s'a respinsú fără a-se afla de demnă a căuta, ca să fiă desvoltată cu puteri unite și a afla posibilitatea realizării ei.

Nu numai immoralú dar și nelogicú este aplicarea pedepselorú, mai vertosú a celorú corporale în școlă.

Uniculú mijlocú de educațiune alú școlei este instrucțiunea și care crede că școlă, așa precum este dinsa astăđi, poté educa și cu alte mijloce de câtú prin cuvântú, acela este pre cale greșită, fiă chiarú pedagogia însași.

A urmatú apoi după disertațiuni raporturile comisiunelorú, la cari s'a încinsú vie desbatere.

După améđi la 2^{1/2} ore s'a deschisú ședința a III-a a adunării și după terminarea rapórtelorú comisiunilorú, d. Liuța înv. în Cacova a propusú a se da diurne și viaticu învățătorilorú din partea comunelorú resp. unde servescú, pentru cea-ce adunarea să întrevină la Consistoriu, iară acesta la autoritățile politice competente în înțelesulu legii.

Învățătorulu Albu Stefanú din Recița montană, a propusú întrevinerea adunării pentru delăturarea

definitivă a neregularității solvirei salariilor învățătoresci și asigurarea acestora prin aceea, că salariile pre venitoriu să și le încasseze învățătorii dela oficiile de dare, iară darea pentru fondul de solvire alu învățătorilor să se încasseze de către statul dela contribuenți fără considerare la caracterul confesionalu ori de naționalitate alu acestora; totu așa salariile să se staverescă pentru fiă-care postu de învățătoriu de o potrivă fără considerațiune de caracterul confesionalu sau de naționalitate alu acestora sau alu școlilor. Se înțelege că statul nu are să se amestece în planul de învățământ și alte afaceri interne ale școlilor mai multu de cât îi permitu astăzi legile. Iară autonomia nu pôte prin această măsură suferi nici cea confesională nici cea comunală, cum nu suferă prin fondul de pensionare învățătorescu alu statului.

Înse învăț. Albu a întâmpinat mari greotăți și așa și-a retrasu propunerea. S'au mai făcutu și alte propuneri de interesu, cu privire la redactarea și tipărirea protocolulu adunării generale pre viitoriu etc. apoi au resignatū vechiul presidiu și după o conferință de 5 minute sub-care decursu președintele ad hoc d. Pavelu Rotariu din Timișora redeschidendū adunarea s'au alesu cu votu secretu de președinte d. Stefanu Velovanu, profesorulu diriginte dela institutul pedagogicu din Caransebeșu, v. preș Ion Simu, învăț. în Reșița mont, notariu Ion Marcu, Petru Borcanu, Ion Pruneșu, cassariu Draganu Aureliu din Ghiladu, avocatū Ion Budințanu, din Bocșa, membrii comitetulu au ramasu cei de anu.

D. nou președinte după restaurare și a ocupatū locul printr'o cuvântare multu promițătoare, carea a împlutū de speranță inimile tuturorū.

Să credemū că se voru realiza bunele noastre speranțe. Adunarea pentru 1884 se va ține la Lugosu.

Inspectorele școlariu reg. de Șutag a luatū parte la tôte ședințele.

Ōspeți însemnați au fostu: d. Barbu Constantinescu cunoscutulu autoru, profesorū, și redactore alu tōei periodice „Educatorelū” din București, și d. protosincelū Pușcariu din Sibiu. (I.S. membru fondatorū.)

D i v e r s e.

* **Contribuiru pentru seminariul din Arad** au mai făcutu comuna bisericescă Nadlacu 2000 fl. și comuna bisericescă Șiclaū 1200 fl. Onore acestorū comune brave, care au adusu o jertfă atât de bine primită pe altariul culturale naționale.

* **Denumire.** Preoții nouu chirotoniți Petru Popoviciu din Ecica-română, Atanasiu Popoviciu din Apateu și Ioanu Groza din Almași sunt denumiți de preoți castrensi în armata comună; iar preotul Ioanu Halmageanu de preotū castrensu în armata pentru apărarea țerii.

* **Societate de temperanță.** În Roșia, suburbialu Cernăuților s'a constituit în 5/17. Iuniu a. e. după cum ne spune „Candela” o societate menită a sprigini în casu de nenorocire, a stîrpi beția și a înainta scopurile școlare. Între alte dispozițiuni societatea a cuprinsu în statutele sale următoarele: Societatea constă din locuitori din Roșia, cari se vor obliga 1) a nu bé rachiū, rumū, slivoviță și bețute spirtoase îndulcite, în cârșme, la botezuri, la sêrbări de patronuri, la chramuri, la nunți; a nu da ōspeților la ocasiunile numite bețute de acestea și a

influența, ca și membrii familiei, supuși puterii lor, să se înfrêneze în privința bețurilor spirtoase; 2) a trâmite copiii lor la școlă și a sprigini scopurile școlare; 3) a asigura locuințele și edificiele lor economice de daunele căsuate prin focu și 4) a solvi regulatū tacsă de primire (2 fl.) și contribuțiunile lunare de câte 10 cruceri la cassa societății. (§. 1.) La începutul fiă-cărui anu școlariu e îndetoritū Comitetul societății a înriri asupra părinților cu copii de școlă, ca să-i trâmētă la școlă; de asemenea va îngriji Comitetul, ca copiii de școlă săraci să capete cărți și veșminte și anume, în cât timpū nu va ierta fondul societății, din colecte făcute între locuitori cei mai avuți; în fine va stăru Comitetul, ca școlari talentați și diligenți, cari vor fi absolutū școlă populară, să între în școlă de industriă, sēu în cea reală, sēu și în gimnasiu, și, fiindu părinții lor săraci, să capete de la societate cărți și veșminte până ce vor avē unū stipendiu, sēu vor fi în stare a se susține la școlă prin instruirea altorū copii. (§. 15.) Precum se vede, tendința acestei instituțiuni e rēdicarea poporului în privința materială și culturală și ori-cine cunoșce starea lui, nesmintitū va saluta începutul unei activități în această direcțiune cu bucuriă.

Căsătorie: Dl. Teodoru Oncea notariul com. în 15/27. Aug. și-a sêrbatū cununia cu Dșiora Ecaterina Vaida fiica preotalu Ioanu Vaida din Husasău, la care cununie au participatū forte multū inteliginți români. — *Liviu Beldea*, clericu absolutū alesu ca preotū în opidulū Șiria, și a încredințatū de socie pre Domnișoră Maria Codreanu, fiica economulū Ioan Codreanu din comuna Șiclaū.

Bibliografie.

A eșitū de sub tipariū „*Pomăritulū Raționalū*” tractatū practicū pentru usulū poporului. Cu multe stampe și figuri, de *Grigoriu Halipū*, învățatorū provisorū la școlă agronomică din Cernăuți. Editura autorulū. Prețulū pentru Austro-Ungaria 80 cr. v. a. pentru țeri străine 2 franci. Cernăuți. Tipografia W. Kerekjarto. 1883.

Acastă carte nouă în literatura didactică, menită a suplini una din trebuințele cele mai simțite ale învățătorilor nostri dela școlile elementare o recomandăm în deosebita atențiune a publiculū românū. Cartea, precum arată însuși titlulū, tracteză despre unū ramū însemnatū alū economiei, despre pomăritulū raționalū. Asupra acestui ramū de economie ven. consistorū eparchial a atrasū în deosebī atențiunea preoților și învățătorilor prin Cerculariulū publicatū în Nr. 31 alū acestui jurnalū. De aceea credemū că cartea Dlu Halipū a eșitu tocmai la timpū binevenitū, și venerabilulū consistorū, carele a emisū cerculariulū suslădatū va face unū mare serviciū causei, dacă va recomanda și împune chiar manuale practice învățătorilor nostri despre pomăritū, cum e manualulū Dlu G. Halipū, „*Pomăritulū Raționalū*,” unū opū lucratū cu multă cunoșcință și diligență. Dar și până când venerabilulū Consistoriū va lua dispozițiune în privința acēsta, redacțiunea acestui jurnalū recomandă cu tōtă căldura cartea de pomăritū din cestiune, și pentru a înlesni procurarea ei, anunțiă că abonamentele se potū face directe la adresa redacțiunei dela „*Biserica și Școlă*.” La 10 esemplare comandate 1 se dă gratis, iar la 50 esemple se dau 15% rabat.

RESPUNSURI REDACȚIONALI.

La mai mulți. Reflexiunile ce faceți la notița despre schimbările urmate în direcțiunea institutului nu le putem publica. Am fi înclinați a publica reflexiuni mai bucurate în defavoarea decât în favoarea noastră. Judecata omenilor, cari ne cunosc, nu ne genază pentru că densii ne vor judeca, securi, în cunoștință de cauză, iar judecata celor, cari nu ne cunosc iarăși nu ne genază, pentru că densii vor judeca în necunoștință de cauză.

Diul P. A. Pe lângă totă bunăvoința nu putem publica „Principiile fundamentale alui Comenius” după **Dittes**, din cauza slabei traducere. Noi am încercat se coregem limba dar cu toate acestea am vădit că nu-i putem da forma civincioasă spre a fi înțelăasă de publicul cetitorii. Prelucrăz-le din nou.

Nr. 2252.

Fiindcă în comuna noastră **P e ș c a** are a se înființa, o școlă superioară poporală, a căreia prima clasă se va deschide cu 1/13. **S e p t e m v r e** a. c. aflăm de bine prin acēsta a atrage atențiunea parochielorū învecinate și deschilinitū a părinților din tr'acēstea, a cărora fii ai umblatū cursulū de șese ani ai școlii cotidiane și dorescū a-i califica mai de parte, să se folosescă de aceea școlă superioară, înscriindu-se și cercetându-o în regulă.

Potū fi primiți și acei tineri cari, de și n'au absolvatū cei șese ani, dar se vor supune cu banū rezultatū la essamenulū de recepțiune.

Aradū, 25. Augustū 1883.

Ioanū Mețianū, m. p.
Episcopulū Aradului.

C O N C U R S E.

Pentru vacanta parochie din comuna **Burzuclū**, prot'presviteratulū Luncei comitat. Bihorū se publică concușū cu terminū de alegere **18. Septemvre** a. c. v.

Emolumintele: cortelū cu două încheperi, celelalte venituri computate în bani facū laolaltă 401 fl. 60 cr. pe unū anū.

Doritorii de a ocupa acēsta parochie sunt avisați, ca recursele lorū se fie instruate conform statutulū org. adresate comitetulū parochialū asternute Rssimulū Dnū protopopū concerninte în Oradea-mare.

Datū în Burzuclū, la 25. August 1883.

Comitetulū parochialū.

Cu învoirea mea: **Gavrillū Neteū, m. p.** protopopū.

În urma ordinațiunei Vener. Consist. Oradanū dto 31. Maiū 1882. Nr. 435. B. se escrie concursū pentru adfiliatele comune **Șusturogi** și **Almașū**, cu termin de alegere **19. Septemvre** a. c. v.

Emolumintele sunt: cortelū liberū, grădină în Șusturogi, — dela ambele comune veniturile computate tōte în bani anualminte 426 fl. 50 cr. v. a.

Doritorii de a ocupa aceste comune vacante sunt avisați, ca recursele sale se fie instruate conform statutulū org. adresate comitetulū parochialū asternute Rssimulū Domnū protopopū concerninte în Oradea-mare.

Datū în Șusturogi, la 26. August 1883.

Comitetulū parochialū.

Cu învoirea mea: **Gavrillū Neteū, m. p.** protopopū.

Se escrie concușū, pentru deplinirea posturilorū învățătoreșci, în următorele comunī, din Comitatulū Bihorū, cerculū inspectoralū alū Ceffei.

I. Săn-Nicolaulū rom. cu terminū de alegere pe **11. Sept. v. a. c.** salariulū învățatorilū e, 300 fl. v. a. și cartirū liberū.

II. Gepiū, cu terminū de alegere pe **14. Sept. v. a. c.** Salariulū învățătoreșcū e, 100 fl. v. a. 6 șinice de

grăū, 6 șinice de cucuruđū, 3 jugere 856 pământū arătoria, — cartirū liberū, cu două chiliī, cămară și grășdū pentru vite.

Dela diligența învățatorilū va depinde ca salariulū învățătoreșcū, să se rădice pe viitorii la 300 fl. v. a.

Doritorii de a competi la aceste posturi sunt poftiți, recursele sale instruate conform stat. org. pe lângă alăturarea testimoniilorū preparandiale și de calificațiune — ale adresa subscrisulū inspectorū cercualū de școle în Berechiū (Barakony) comt. Bihor. p. u. Cséffa.

Berechiū, 18/30. Aug. 1883.

Comitetulū parochialū.

În conțelegere cu: **Teodorū Papū, m. p.** inspectorū cere. de școle.

Se escrie concursū pentru următorele stațiuni învățătoreșci din inspectoratulū B. Ineulū cottulū Aradū.

1) **Finișū**, emolumintele sunt: în bani 120 fl. 12. cubule bucate grăū, și cucuruđū, 7 stāgeni lemne, 1/4 sesiune pământū, cartirū, cu grădină de legumi.

2) **Revetișū**, emolumintele sunt: bani 120 fl. 12, cubule bucate grăū, și cucuruđū, 6 stāgeni lemne, cartirū cu grădină de legumi.

3) **Govășdia**, emolumintele sunt: 120 fl. 12, cubule de bucate grăū și cucuruđū, 8 stāgeni lemne, cartirū cu grădină de legumi.

4) **Berindia**, emolumintele sunt: 60 fl. 8, cubule bucate grăū, și cucuruđū, 8 stāgeni lemne, 1/4 sesiune pământū, cartirū, cu grădină de legumi.

5) **Buhanī**, emolumintele sunt: 100 fl. 12, cubule bucate grăū, și cucuruđū, 8 stāgeni lemne, 3 lanțari de pământū, cartirū cu grădină de legumi; diua alegerilorū, la aceste stațiuni se statorește pe **29. Aug. st. v. a. c.**

6) **Nēgra**, emolumintele sunt: 84 fl. 10, cubule bucate grăū, și cucuruđū, 10 stāgeni lemne, cartirū cu grădină de legumi.

7) **Ignești**, emolumintele sunt: 80 fl. 8 cubule bucate grăū, și cucuruđū, 8 stāgeni lemne, cartirū cu grădină de legumi.

8) **Doncenī**, emolumintele sunt: 80 fl. bani, 8 cubule bucate grăū și cucuruđū, 5 stāgeni lemne cartirū, cu grădină de legumi.

9) **Susanī**, emolumintele sunt: 80 fl. 6 cubule bucate grăū și cucuruđū, 4 stāgeni lemne, cartirū, cu grădină de legumi; diua alegerilorū în aceste stațiuni se statorește pe **5. Sept. st. v. a. c.**

Recurentii și vorū trimite recursele sale subscrisulū inspectorū în Chișineū. (Kisjenö) până la **25. Augustū st. v. a. c.**

Chișineū, 9. Augustū 1883.

În conțelegere cu comitetele respective **Ioanū Cornea, m. p.** inspectorū școl.

Pentru deplinirea definitivă a stațiunei învățătoreșci dela classa a II. din comuna bisericēscă gr. or. **Șoimoșū**, com. Aradului se deschide concursū.

Emolumintele sunt: 1) În bani gata 80 fl. v. a. 2) 2/4 sesiune de pământū. 3) 8 orgii de lemne din care este a-se încălđi și școlă. 4) Cartirū închiriatū, ori 40 fl. v. a. bani. 5) Grădină de legumi se va tăia din competița pascumulū comunalū 1/2 jugerū lângă grădină de pomăritū. 6) Pentru conferințe învățătoreșci 7 fl. 50 cr. 7) Dela înmormētări unde va fi poftitū, dela cei ce se îngropă cu ceremonii 1 fl. dela ceialalți 60 cr.

Comuna Șoimoșu după noua arondare s'a ane-satū la protopresviteratulū Totvaradieī, — doritorii de a ocupa acēsta stațiune, recursele lorū adresate comitetulū parochialū, și instruate conform statutu-lui organicū, aū a-le suscerne protopresviterulū Tot-varadieī per Soborsin, până in 11. *Septemvre 1883.*, în carea și se va ține și alegerea, — recurenții vor avē a-se presenta in vre-o duminică ori serbătore în biserica spre ași arēta desteritatea în cântări și tipicū.

Șoimoșu, 20. Iuliu 1883.

În numele comitetulū parochialū:

Iosifū Vuculescu, m. p.
not. comit. parochialū.

Pentru stațiunea învățătorească din comuna *Sudriașu-Jupaniū*, pvviteratul Fagetulū; prin acēsta se escrie concurs cu terminul până la 8. *Septemvre a. c. st. v.* când se va ține și alegerea.

Emolumintele sunt: 300 fl. v. a. în bani gata; 6 fl. scripturistică; 10 fl. pentru conferință; 32 metrii de lemne, din care are a-se încălđi și școla. Cuartir liber cu grădină de 1 juger; 2 jugere de pământū.

Doritorii cari voesc a ocupa stațiunea acēsta, sunt avisați, ca recursele sale instruate conform dis-pusețiunelor stat. org. a-le subterne părintelūi protopop în Fagetū, până la terminul indicat.

Sudriașu-Jupaniū, 7. August 1883.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu protop. tractual *Atanasiu Ioanovicū*, m. p. protopresviterū.

Concurs pentru deplinirea postuluī de învățătoria din comuna *Vadas*, *) protopresbiteratul Chisineū, cu terminul de alegere pe ziua de 29. *August a. c.*

Emolumintele 100 fl. în bani gata, 8 fl. pentru încălđitul școlei; 9 cubule de grâu, 9 cubule cucuruz, 8 stângeni de lemne pentru învățatoriū, 4 stângeni pentru încălđitul școlei, 20 jugere de pământ parte fânațe parte arătoriū și cuartir cu grădină.

Recursele ajustate conform prescrișelor statutu-lui organic adresate Comitetulū parochial, să se trimită Domnuluī Inspector Mihaiū Sturza în Sepruș (Seprös) avēnd recurenții în vre-o Duminică ori serbătore a-se presenta în biserica, spre a-și arēta desteritatea în cântări și tipic. Dela recurenți se cere și cunoșcința pomărituluī și grădinărituluī.

Comitetul parochial.

Acest concurs se aprōbă *Mihatū Sturza*, m. p. insp. de școle.

Concurs pentru stațiunea învățătorească din *Valea-mare*, inspectoratul B. Ineului, cot. Araduluī, ziua alegerii se statorosece 29 *Aug. st. v. a. c.*

Emolumintele sunt: 100 fl. 10 cubule bucate grâu și cucuruz, 8° lemne, cuartir cu grădină de legumi.

Recurenții vor trimite recursele sale subserisuluī inspector în Chisineū (Kis-Jenö) până la 25 *Aug. st. v. a. c.*

Valea-mare, 1 Aug. 1883.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: *Ioanū Cornea*, m. p. inspect. școlar.

*] In Numerii trecuți s'a pusū din erōre terminul de alegere pe 4 Septemvre.

Pe basa ordinațiunei Ven. Consistoriū al Araduluī de dto. 22 April 1883. Nr. 960, se escrie concurs pentru îndeplinirea postuluī învățătoreșc la clasa I. din comuna *Chesințu*, comitatul Timișorei protopresviteratul Lipovei, cu termin de alegere pe 29. *Aug. 10 Sept. a. c.*

Emolumintele sunt: 1) În bani gata 300 fl. v. a. 2) 12 meți bucate jumătate grâu, jumătate cucuruz despoiat, 3) 8 orgii de lemne din care are a-se încălđi și școla, 4) 10 fl. pentru conferință și 5 fl. pașal scripturisticū, 5) Cortel liber și grădină pentru legumi.

Doritorii de a ocupa acest post, sunt avisați a-și trimite recursele cu documintele necesarie până la terminul susespus, adresate comitetulū parochial M. On. Domn Iosif Grădinariū preot în Seceani p. u. Vinga ca inspector cerc. de școle al Timișoriei. Tot odată sunt poștiți în vre-o Duminică sau serbătore a-se presenta la biserica din loc spre a-și arēta desteritatea în cant și tipic.

Chesințu în 24 Iuliu 1883.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: *Iosif Gradinariū*, m. p. insp. școl.

Pentru deplinirea stațiunei învățătoreșci gr. or. confesiunale din *Balincz*, ppteratul Hassiașuluī, să escrie concursulū, cu termin de alegere pre 18/30. *Septemvre a. c.*

Emolumintele sunt: in bani gata 100 fl. v. pentru conferințe și pașalū 20 fl. v. a.; locu pământ liberă cu grădină; 4 jugere pământ arătoriū, 6 orgii de lemne, din cari să încălđeșce și școla.

Recurenții sunt poștiți a-și trimite recursele, ajustate conform prescrișelor statutu-lui organicū, și adresate Comitetulū par. subserisū, — la părintele protopop tract. Georgiū Creciunescu, in Belintz p. u. Kiszetö; avēnd dinșii in vr'o Duminică ori serbătore a-se presenta in biserica din locū, spre a-și arēta desteritatea in cântări și tipiculū bisericescū.

Balintz, 24. Iulie 1883.

Comitetul parochial.

In conțelegere cu mine: *Georgiū Creciunescu*, m. p. prot. și inspect. școl.

Pentru deplinirea postuluī de învățatoriū, la școla gr. or. din *Ictar*, protopopiatul Hassiașuluī — prin acēsta se escrie concursul, cu termin de alegere pe ziua de 4/16. *Septemvre a. c.*

Emolumintele: 80 fl. in bani gata; pentru scripturistică 5 fl. pentru conferințele învățătoreșci 5 fl. 6 orgii de lemne din cari să încălđeșce și școla; patru jugere de pământū arătoriū de clasa primă, 30 meți parte grâu parte cucuruz; cōrtel liber și grădină de legumi.

Recursele ajustate conform prescrișelor statutu-lui organic si §-lui 6. art. XVIII 1879. și adresate comitetulū parochial, să se trimită părintelūi protopop Georgiū Creciunescu in Belintz p. u. Kiszetö până inclusive la 3/15. Septemvre a. c.; avind recurenții in vr'o duminică ori serbătore a-se presenta in biserica spre a-și arēta desteritatea in cântări și tipicul bisericesc.

Comitetulū parochialū.

In conțelegere cu mine: *Georgiū Creciunescu*, m. p. prot. și inspect. școl.